

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy hétre . . . 50 K Félévre . . . 220 K
Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felélős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A külföldi pénznemek és értékpapírok vagyonszállásának bevallása

Vagyonszállás-kötelesek mindazok a természetes és jogi személyek, akiknek birtokában idegen pénzek vagy külföldi valutára szóló követelések vannak.

Külföldi pénznemek alatt nemcsak az ércpénzeket, hanem a bankjegyeket, továbbá pénzhelyettesítő fizetési eszközöket (pénztári utalványok, csekkek, váltók stb.), külföldi követelések alatt pedig akár belföldön, akár külföldön fennálló és külföldi valutára szóló követeléseket kell érteni.

Vagyonszállás szempontjából a Magyarországból idegen közigazgatás alá került területek is külföldnek tekintendők, ennél fogva a Pozsonyi Első Takarékpénztár, Nagyvárad Hítelbank, Szatmári Kereskedelmi Bank és a többi részvényei jöllehet annak idején még a belföldön bocsáttattak ki, ma azonban mint külföldi értékpapírok szerepelnek és vagyonszállás kötelesek.

Az a körülmény, hogy ezek az értékpapírok magyar korona értékről vagy más pénznemről szólnak-e, a vagyonszállás-kötelezettség szempontjából különbséget nem tesz.

Vagyonszállás kötelezettség alá esnek a magyar állampolgároknak úgy a belföldön levő értékei, a vagyonszállás kötelezettség terjedelme az 1918. évi november 1-ét megelőzőleg is már állandóan külföldön lakott magyar állampolgároknak csak a Magyarország területén levő értékeikre vonatkozik.

Minden váltás köteles természetes és jogi személy (vagyonszövetség) köteles vallomását a tulajdonában levő külföldi pénznemekről és értékekről, tehát azokról is, melyek valamely banknál vagy pénzügyintézetnél őriztetve vannak, de bármely okból nem zároltattak 1921. évi június hó végéig a községi (városi) előjárásától vagy a magyar királyi pénzügyigazgatóságtól beszerzendő nyomtatványon a lakhelyére (székhelyére, üzlettelepére, fiókjára) nézve illetékes pénzügyigazgatósághoz (székesfővárosi adófelügyelőséghez) benyújtani.

A bevallásban fel kell tüntetni mindazokat a megjelölt értékeket, melyek a bevallónak 1921. évi január 19-én tulajdonában voltak. A bevallást pontosan és részletesen kell kitölteni. A külföldi pénznemeket fajtánként kell részletezni, az értékpapírokat pedig nemenként és vagyonszállásonként kell szintén részletezve felsorolni. A bevallás céljaira szolgáló nyomtatvány fejlécén felül kell kitölteni a tekintetben kimerítő tájékoztatást nyújtani.

A közös háztartásban levőknek tulajdonához tartozó külföldi értékeket a családfő vallomásaiban elkülönítve köteles felsorolni. Meg kell jelölni azt is, hogy az értékek hol fekszenek, illetve időközben eladottak és ez esetben be kell jelenteni a vevő nevét és lakását.

Amennyiben a bevallás terjedelmes volta miatt annak szövege a hivatalos nyomtatványon el nem férne, úgy az külön íveken folytatható és mellékletként kell csatolni, mint a bevallásnak kiegészítő részét.

A vallomás, nyomtatvány hiányában, kellő részletességgel rendes papírral is megtehető. A bevallás tevőnek bevallását azzal a nyilatkozással kell megtennie, hogy azt legjobb tudomásához képest lelküismeretesen állította ki és hogy helyességét és teljességét esküvel is kész megerősíteni. E záradékkal akkor is el

kell látnia a bevallást, ha az szabály ellenére nem a hivatalos nyomtatványon történt.

A bevallást kelettel kell ellátni és azt a bevallást tevőnek alá kell írni.

A bevallás téves és hiányos kitöltése nagyon súlyos büntetőjogi következményekkel jár.

A bevallás elmulasztása büntető pótlék alkalmazását vonja maga után, mely, ha a vallomás a kitűzött határidő elteltével nyújtott be, 10%. Ha pedig a vallomás az írásbeli felhívásban meghatározott határidő után adta be, úgy a kivétel során megállapított vagyonszállásnak további 90 %-át, összesen tehát 100 százalékát kell fizetnie pótlék fejében. Aki vallomását a hozzáintéztett írásbeli felhívásban kitűzött határidő alatt be nem nyújtja, esetenként 1000 K-tól 10.000 K-ig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

Adócsalást követ el, aki tudatosan abból a célból, hogy a tulajdonát képező külföldi pénznemek, vagy értékek után a vagyonszállás a törvényesnél kisebb összegben állapítsák meg, vagy a vagyonszállás alól meneküljön,

bevallásában vagy a kivétel rendjén folyamatba tett eljárás során valamely hatóságnál oly valótlán adatot terjeszt elő, vagy oly valótlán ténnyt állít, amely a vagyonszállás megrövidítésére alkalmas, vagy váltás köteles vagyont elhallgat.

A külföldi pénznemek és értékpapírok után járó vagyonszállás tekintetében elkövetett adócsalás minden esetben büntetett és bűntettes az 1920. évi XXXII. t. c. szerint három évig terjedhető börtön. A szabadságvesztés büntetésén felül minden esetben kiszabandó pénzbüntetés a veszélyeztetett összeg egyszerűsétől ötszöröseig terjedhet. Ha a veszélyeztetett összeg meg nem állapítható a pénzbüntetés 30000 K-tól 1 millió koronáig terjedhet. H-a.

A pénzügyminiszternek erről szóló hirdetményét (bár június 1-én kelt) csak ma (28-án) kaptuk meg Debrecenben, s így nagyon is méltánytalannak tűnik fel, hogy 10 százalék késedelmi pótlékot rójjanak ki arra, aki július 1-ig, vagyis két nap alatt, (amelyikből az egyik ünnep) be nem adja vallomását. — Szerk.

Hallatlan szerb erőszakoskodások

Fegyveres betörés magyar területre

Zalaegerszeg, június 28. (MTI). A szerbek vasárnap este, eddig nem tudni milyen célból, több helyen előre nyomultak. Révicsnél 500 méteres területen rajvonásban történt az előrenyomulás. Ugyancsak előre nyomultak Bedeházánál is, ahol 800 hold és Dedechnél, ahol 90 hold területet szállottak meg. Az előretörés

mindenütt a gabona földeken történt, amelyekben tetemes károkat okoztak. Az ottani vidéki lakosság körében a szerbek váratlan és semmivel sem indokolható előretörése nagy izgalmat váltott ki. A szerbek ujabban ismét több letartóztatást eszközöltek és a letartóztatottakkal szemben hallatlan erőszakosságot fejtenek ki.

Gazdagylés a vármegyeházán

A kivetési kulcs egyhatodára való leszállítását kéri a törpebirtokok és igavonó állatok váltásmentesek legyenek

Tegnap reggel 8 órára Hajdúvármegye és Debrecen város gazdái közös értekezletre jöttek össze, hogy egyetértéssel foglaljanak állást Hegedüs Loránt pénzügyminiszternek az ingatlan vagyonszállásáról benyújtott törvényjavaslatával szemben.

A zsúfolásig megtelt vármegyeházi díszteremben Czeglédy Mihály tiszti főügyész nyitotta meg a gyűlést, utána pedig Jóna István fejtette ki, hogy a törvényjavaslat nemcsak egyes kisebb jelentőségű sérelmeket tartalmaz a gazdák érdekei ellen, hanem egyenesen az egész mezőgazdaság tönkretételét vonja maga után. Ezért felszólítja az egybegyűlt gazdákat, hogy határozatilag foglaljanak állást a javaslat ellen.

Herpay Gábor megyei főlevéltáros, h. gazdasági titkár ismertette ezután röviden a törvényjavaslatot és egyben felolvasta a határozati javaslatot is.

Eszerint a törvényjavaslatban tervezett 30-40 kg gabonaadó kivétel kulcsnak egy hatodára való leszállítását kívánják, továbbá, hogy az 1-5 holdas törpebirtokok és az igavonó állatok a vagyonszállás alól mentesek legyenek. A tenyészállatokra és egyéb, a törvényjavaslatban felsorolt jószágokra tervezett vagyonszállást 50 százalékkal leszállítandónak tartják s ez ezenkívül tiltakoznak még több sérelmes rendelkezés ellen is.

A vitában dr Vádszky István, Nagy Lajos, Kovács István, Hegedüs Károly és még többen vettek részt, ezután pedig a gyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadva, elhatá-

rozta, hogy azt figyelembevétel céljából felterjesztik a kormányhoz, a pénzügyminiszterhez, a nemzetgyűléshez és megküldik a kisgazdapárti képviselőknek is azzal a kéréssel, hogy foglaljanak állást a törvényjavaslat ellen.

Felsőszilézia kiürítése

London, június 28. (Reuter.) A felsősziléziai megszállott területek kiürítéséről szóló egyezményt a németek és lengyelek aláírták.

A sajtótörvényjavaslat

Budapest, június 28. (MTI.) Ma az a hír terjedt el, hogy a sajtó-novella tárgyalási idejét, a javaslat módosítására való tekintettel, a kormány és a keresztyén-párt között létrejött kompromisszum alapján július első felében állapították meg. Ezzel szemben az igazságügy-miniszter honorálja a párt módosító javaslatát, s viszont ennek garanciájaképp a kormány egy érdekeltség bevonásával tartandó sajtó-ankét összehívására gondol. Érdeklődtünk illetékes helyen a hír valódisága felől, és ott azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a szóban forgó értesülésnek csak az időre vonatkozó része felel meg a valóságnak. A kormány eltökélt szándéka, hogy jövő hó 6-án megkezdesse a javaslat tárgyalását a nemzetgyűlésen.

Amerikai angolok Erdélyért

Páris, június 28. Az amerikai angolok felhívást tettek közé, amelyben az erdélyi magyar kisebbségek védelmét sürgetik.

A szőlő vagyonszállítása

Az Egyetértés vasárnapi számában Vádray István dr. ur behatóan ismertette, hogyan fog kialakulni az ingatlan vagyonszállítása Debrecenben. Példákat hoz fel és kat. holdanként körülbelül ugyanolyan összegeket állapít meg, mint én tettem nagy általánosságban. Összehasonlítja a debreceni földek kataszteri tiszta jövedelmét a hajdumegyeiekkel és megállapítja, hogy sokkal magasabban vannak osztályozva. A Bihar- és Szabolcsmegyei földek szintén alacsonyabban vannak felvéve, mint a debreceniek. Ez ránk nézve rossz, mert világos, ha az egész országra egyformán állapítják meg a kulcsot, (másként pedig nem is lehet) mi mindenképpen rosszul járunk. Ha csak külön törvénnyel nem segítenek rajtunk.

A debreceni keddi gazdaggyűlés a kulcsot a tervezettnél jóval alacsonyabban óhajtja megállapítani, hogy az a részvénytársaságok, betétek váltásául szolgáljanak megfelelően. A részrehajthatatlanul gondolkodó embereknek be is kell látni, hogy ez a kívánság jogos. Az Omge holdanként 10 kg búzát ajánlott fel, 30—45 helyett.

A mezőgazdasági ingatlanokra vonatkozólag teljesen egyetértünk. *Sulyos számítási hibát követett el azonban, mikor a szántóföldeket a szőlővel hasonlította össze* és kijelentette, hogy a szőlő 8-23 százalékos vagyonszállítást fizetne.

Ennek nem szabad felelet nélkül maradnia. Számításának az az alapja, hogy az utolsó 3 év termés átlaga 16.3 Hl, amit „az utolsó három év értékesítési lehetőségeit tekintve” literenként 25 koronával vesz számításba, amit csakis a gyors munkába becsusztott tévedésnek lehet minősíteni.

Részemről azt hiszem, az utolsó 3 év termésátlaga az egész város területén alatta marad a 15 Hl-nek mire alkalmazva az immunitás homokon érvényes tételeket, fizet a szőlő 15 Hl-en alól 4000 kor., ezenfelül 5000 kort., mihez még hozzájön holdanként 200 kor. felszerelés váltáság.

1918-ban fel lehet venni, hogy a szőlő átlagban termelt 2500 liter bort. Ára volt szüret után 2, a nyár elején 8 kor., tegyük fel, hogy átlagosan 5 kor., egy hold bruttó bevétele 12.500 kor.

1919-ben az átlagtermés lehetett 1200 liter, ára szüret után 6 kor., májusban 25, azután ismét leesett (román kárt nem számítok semmit) átlagosan tehetjük 13 koronára, egy hold bruttó bevétele 15.600 kor.

1920-ban az átlagtermés lehetett 500 liter, ára szüret után 15, februárban 40, most 22 kor., mi az átlagnak is megfelel, holdanként bruttó bevétel tehát 11.000 kor.

A három év bruttó eredménye összegezve 39.100, évenként 13.033 kor.

A 4200 K váltáságösszeg elosztva 13.000 K évi bruttó hozadékkal, eredményül kapunk 32.3 százalékos és nem 8.23 százalékos.

De ennek a százalékszámának semmi gyakorlati értéke nincs; a három évi termésátlag értéke nem azonos a föld értékével, sőt ahhoz nagyon kevés köze van. A tiszta jövedelme lehetne alapul venni, ez pedig a búzával aránylag sokkal nagyobb, mint a drága munkájú szőlőnél, de ezekben az időkben ez sem megfelelő. A szántónál sem a búzatermés árából számították ki a föld értékét, hanem a föld forgalmi értékéhez viszonyították a váltásbúza mennyiségét, miután a föld forgalmi értéke és kataszteri tiszta jövedelme között bizonyos viszonyt állapítottak meg. Ha csak nem dolgoztak hasból, másként nem csinálhatták.

A szigorú elbánás a szőlőnél nem olyan szembeszökő, mint a szántóföldnél, de az az egyéb vagyonszállításokkal szemben fennáll.

Részemről nem hiszem, hogy ezen váltáságösszeget a szőlőre nézve lényegesen leszállítsák. Ahány szőlőgazda csak van, az mind dicsekedni szeret: neki terem legtöbb és legjobb bora, ő adja el legdrágábban, szóval ő a legügyesebb gazda. Evéken keresztül lehetett hallani a dicsekedést, — na, megjön most a börtje.

A valóságban pedig a szőlőgazda a kész tőkét költötte, hiszen alig van, aki rendszeren karózott, trágyázott: földje kimerült, karó-

állománya megfogyott és elromlott, épületei nincsenek karban tartva és most nyakán a vagyonszállítás, mikor félretett pénze, még ha sok van is, arra sem elég, hogy felkarózza a szőlőjét.

Azonban a vége az, hogy fizetni kell. *Az országnak szüksége van rá.* A gazdatársadalom készséges, csak *aránylagos elbánsást* kér, ugy a saját, mint az ország érdekében. Mi szőlőgazdák főleg azt a kedvezményt kerjük a magunk számára, amit a mezőgazdák meg-

kapnak. Ha valaki most fizetni nem bír, *kebelezzék be birtokára a váltásbuzában.* A buza hivatalos ára úgy is meg lesz állapítva, számítsák ki, hány kiló búzának felel meg a szőlőre kivetett váltásbuza és azt kebelezzék be. Akinek birtokára pénzül kebelezzék be a váltásbuzát, a 4200 vagy 5200 koronát, az a gazda a hangadó borárak mellett soha sem fog fizetni tudni és mindent elveszít. Aki pedig fizetni bír, az ugyanis fizet mielőtt.

Geréby György.

Lármás élet a közraktárakban

Milyen az országos gyapjувásár? - Muzsikaszó és pecsenye- illat - Zugbörze az eresz alatt

A homokkerti közraktárak komor sárga épületeiben lármás, zajos élet folyik tegnap reggel óta: országgraszoló gyapjувásárt tartanak bennük... A vasúti híd túlsó kanyarodójáról már messzire föltűnik az ekhós szekerek összevissza tarkasága, a járókelők szokatlan sürgés-forgása és az a lármás cigányzene, melyhez inycsiklandó lacipecsenye illata csalja-csalogatja a kíváncsi látogatót. A hirtelen jött szél kavargó homokfelhőket táncoltat előttem s igazán örülnöm kell, hogy idejében bejutok a közraktárak hatalmas kapuján. Elöttem vállba húzott fölve bukácsol valaki a hiányos kövezeten és örülök magamban, hogy nem tévedtem, mikor utána iramodtam. Az eső épen megeredt, ahogy a zöld galyakkal díszített raktárpépület eresze alatt kifuttam magamat. Az országos gyapjувásárban voltam... Barnacipős, fehér mellényes, jól öltözött urak sugnak-bugnak egymás fülébe: könnyű kitalálni, hogy ők a vásár elmaradhatatlanjai, a gyapju-ügynökök, kikre gyanakvó, sanda szemmel pislogat a haresabajszu magyar két lépésről odébb.

— Régen vót eső... mi? — mondja a botjára támaszkodó komának, aki szemébe huzza kalapja szélét és csak úgy csutoravégreől hüm-möget rá:

— Ammá igaz...

Beljebb kerülök a raktárba. Az ajtó mellett hosszú asztalon cédulás gyapjuminták egymás tetejében, odébb könyvek az asztalon meg írószerszám: az az iroda. A hármas hajó mind-egyikében hatalmas zsákok érnek a mennyezetig, duzzadásig megtömve fehér és fekete piszkos, mosatlan gyapjuval. Mindegyik gazdái külön-külön kupacban. Olyik csomóban 50—60 mázsa is van együtt, ahogy a középső zsákra ragasztott cédula mutatja. A hajóközépen tarisznyás, csizmás magyarok beszélgetnek csoportokba verődve.

— Nem aggyuk hatvanon alól? — kérdezi az egyik.

— Má hogy annánk?!... felelnek rá valamennyien.

Egy oszlop mellett Szarukán Sándor vezérigazgató beszélget valakivel. Mikor elvégzik, hozzálépek és megkérdem: milyen a vásár?

— Nagyon meg vagyok elégedve, — mondja az agilis bankvezér. Ma reggelig 800 métermáza gyapju eserelt itt gazdát. Az árak 59 koronától 62 és fél koronáig váltakoztak, a hátmosott gyapjué pedig 120 körül mozog. Ha így folytatódik, holnapra eladják az egész készletet...

— És kik a vásárlók?

— Vegyesen. Legtöbbet a Nyugatmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezete vásárolt Sopronból, de sokat vett dr. Guttman Emil és a Hitelbank is Budapestről... Vannak azonban külföldi vásárlók is. Többek között Rose reichenbergi gyáros vásárolt nagyobb tételeket, meg Geiger Simon ügynök egy szintén külföldi gyáros részére. Helyi vevőink csak kisebb tételekre akadtak...

— A vásáron résztvevők közül legtöbbet a berettyómentiek adtak el, közel 300 métermázsát, azután a Paplerék ohati bérigazgatója szintén 300 mázsát, Gábor József tiszacségei uradalma 90 mázsát és báró Vay 50 mázsát. A többi eladás apróbb tételekben történt.

Leülök az „iroda” asztalához. Eppen egy nagyobb kötés lebonyolítását könyvelik el s a vasúti avizokról böngészik a szállítmány fuvardíját. Pirosarcu, dereshaju, tömzsi kis magyar hajol a vezérigazgatóhoz.

— Mi van az enyémmel, instálom?

— Még semmi, Péter bátyám... de majd akad vevő arra is, — feleli neki Szarukán vezérigazgató. — A gazda nagyot nyel.

— Oszt be van írva minden instálom, mert hazamennék? — böki oda.

A vezérigazgató szolgálatkészzen kezébe veszi a lajstrom-könyvet, felüti és onnan feleli:

— Be van írva, Péter bátyám... mehet nyugodtan!

— A zsák ára is, instálom, a 15 korona?

— Itt van az is a szélén...

— Akkor Isten megáldja! — mondja és magyaros kézzorítás után ballag is már kifelé.

— Nehezen jön meg a gazda bizalma, — jegyzi meg csendesen a vezérigazgató.

... Elbucszom és megyek kifelé. Az eresz alatt pantallós urak és csizmás gazdák egy csoportban, — alkudoznak. Igazi zugbörze, ami nélkül nem lehet ügynöknek élnie... Az eső csendesedik és az alkalmi söntés felől frissen sült lacipecsenye illata tölti meg a kertség ózondus, üde levegőjét. A cigányzenét még a hídon is hallom magam után... Hiába: csak vásár a vásár Debrecenben, még ha egyedül gyapjut árulnak is benne! Muzsikaszó, meg lacipecsenye kell hozzá! (zk.)

Az olasz kormányválság

Róma, június 28. *Giolitti* miniszterelnök, aki a kamarának *Sforza* külügyminiszter politikája elleni állásfoglalása miatt lemondott, felszólították, hogy maradjon meg a kormány élén. Ha ez nem történne meg, *Orlandot* és *De Nicolat* kombinálják. Utóbbi megbízatása esetén koncentrációs kormány alakulna a legszámottevőbb politikusközből.

Határkiigazítás és irredentizmus

Páris, június 28. *Reynold* szenátor, a trianoni béke előadója a M. T. I. tudósítója előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A szenátusnak az a véleménye, hogy a trianoni békeszerződést el kell fogadni, úgy, ahogy van. Azonban a volt monarchiából alakult államok érdekében szükséges, hogy egymással gazdasági megállapodásra jussanak, később pedig esetleg politikai felfogásukban is elsimítsák az ellentéteket, úgy, hogy Közép-európában valóságosan békés állapot következék be, amely nélkülözhetetlen valamennyiünkre nézve. A franciáknak felfogása az, hogy a *kisebbségek védelmét mindenütt biztosítani kell.* Csupán a kisebbségek védelmére vonatkozó szabályok kölcsönös betartásával lehet elkerülni az irredentizmust, amely általános érdeke Európának.

A kísérőlevélnek az az értelme, hogy *egy-egy pontokon lehetséges lesz a határt kiigazítani,* de ezt csak az egyes országok beható tanulmányozása és békés megegyezése alapján lehet végrehajtani.

(Teljes tisztelettel bejelentjük, hogy bármennyire igaz is az, hogy az irredentizmus megszűnése általános európai érdek, nem tudunk a szenátor uralmával egészen egyvleményen lenni. A magyar irredentizmust, amit ezzel a ránk erőszakolt gonosz és ostoba békefeltételkel az ántánt kormányai teremtettek meg, nem lehet egy-két kilométeres határ ide-oda-tologatással megszüntetni. A magyar irredentizmus csak akkor fog megszűnni, ha magyar testvéreink idegen rabigája is megszűnik, ha majd régi határainkat visszanyerjük. Addig nem szűnik meg, de nem is szabad megszűnnie. — Szerk.)

Két beszéd

„A torzvonásu dolgok előidézőit az ilyen vagy amolyan vallásu jövevények között kell keresni”, mondotta Baltazár dr. püspök a hortobágyi csárdában...

„... Tiszteljük azoknak vallási meggyőződését és ne botránkoztassuk meg őket a kicsinylésnek szavaival, akik ugyanazt a Krisztust imádják, akik mi mi imádjuk, akik azonban az ugyanezen egy Krisztushoz vezető más utat tartanak az igaz utnak”, mondotta Révész dr. lelkész a kistemplomban...

Alkalmasabb helyet igazán nem találhatott volna Baltazár dr. püspök, mint a csárdát, ahol szíve szerint neki rugaszkodhatott, ahol immár rögeszmékké vált érzelmeinek ilyen izléstelen és igaztalan módon kifejezést adni lelki kényszerülést érzett...

A kistemplom áhitatos csendjében hangzottak el Révész dr. lelkésznek megértést kereső és a megértés útját meg is jelölő, szónoki fordulatokban gazdag, fenkölt lélekre valló, Istennek igaz szolgájához illő szavai.

Ama szavak bizonyára rivalgó örvendezésével találkozott annak a tábornak, amely eddig is hűséges tábora volt a Baltazár dr. eszméinek, emellett bizonyítanak egyik lapjuknak dült betűsorai; emezeket a megilletődésnek legtisztább harmóniájával zárták szívükbe azok, akik az egy igaz Krisztusnak a dogmatikus elválasztó vonalokon túl alázatosságban és szeretetben egyformán hűvei, akik testvérek az egy igaz Krisztusban...

„Ilyen vagy amolyan másvallásu jövevények”?...

Ugyan milyen vallásuk hát?! És honnan jövevények?!

„Akik itt „jövevények” vagyunk, honnan is jöttünk hát voltaképpen? Jöttünk a még integer hazának más-más részéből, magunkkal hozva lelkeinkbe idegződött szintén keresztény vallásunkat, magunkkal hozva szívünkben a magyar nemzeti gondolatnak és érzésnek melegségét, mindenekfelett valóságának teljes tudatát. Ezekkel a gondolatokkal és érzésekkel jöttünk ide, ezeknek a gondolatoknak igyekeztünk kifejezést adni és ezekkel az érzelmekkel igyekeztünk kötelességeinket teljesíteni.

Ezt cselekedtük eddig. Torz gondolatok bennünk meg nem fogamoztattak, torzvonásokkal cselekvéseinket soha el nem ékelteltettük.

Az amikor ezt minden ellenkező beállítás dacára bátran megállapítjuk, egyben kijelentjük, hogy az eddig helyesen megválasztott uton fogunk ezentúl is haladni, azon az uton, amely ahoz a keresztény egységhez vezet, amely kell, hogy összeforasszon bennünket a Krisztus kívánságai szerint való cselekedeteinknek egyedül helyes alkalmazásában.

Akik megértene bennünket — a jóhiszenűekkel és az igaz uton haladókkal együtt haladunk, azoknak, akik megérteni nem tudnak és legfőképpen megérteni nem akarnak, hátat fordítunk; az izléstelenségeket és igaztalanságokat azonban hasonlókkal viszonzni nem fogjuk soha. — Ugy segítsen meg bennünket a mi Istenünk!

SEIWERTH EDE.

Módosul a vagyonválság

Budapest, június 28. (MTL.) A kisgazdapárt tagjaira bizonyára hatással lesz nagyváradi Szabó debreceni beszéde, amelyben a vagyonválság módosítása mellett szállt sikra és kijelentette, hogy a módosított javaslat megszavazását a párt tagjaitól az ország pénzügyi konszolidációja érdekében megköveteli. A pénzügyminiszter egyébként kijelentette, hogy a módosítás elől nem zárkózik el. Kétségtelen, hogy a javaslat módosul; elsősorban a természetbeni adózás válsága kérdésében megváltozik a buzában való adózás kulcsa, és az átszámítás kulcsán is lényeges engedményeket kapnak a gazdák. Az élő állatok után fizetendő válság is lényegesen enyhül. A gazdasági igaz lovagnál és egyéb állatoknál a kulcs 2000 koronáról 1000 koronára száll le. Hasonló arányú redukálás lesz az adózás minden más terén is.

Ki jut lakáshoz Debrecenben?

Biró Jenő legújabb botránja - Egy lakáskiutalás megtévesztő indokolása - Az igényjogosult és a jogosulatlan

Unos-untig sokat foglalkoztunk már a debreceni lakáshivatalban uralkodó botránnyos állapotokkal, melyek egy magukban is mélyen elszomorító képét mutatják Debrecen város sürgős beavatkozást igénylő közigazgatási erkölcsi esődjének. *Biró Jenő* igazgatóhelyettes ellen annyi alaposan indokolt panasz hangzott már el lapunk hasábjain, annyi közbotránnyt okozó hivatali intézkedésről szerzett már tudomást a városi magisztrátus, hogy csak a lakosság iránti minősíthetetlen közönyének és nemtörődömségének tudható be, ha *Biró Jenő* még mindig teljhatalmu diktátora a Tiszántul gazdasági és kulturális központjának. A városi tanácsnak más körülmények között feltétlenül meg kellett volna már találnia a módot arra, hogy ezt a megbízhatatlan, hivatali hatalmával hihetetlen szemérmertlenséggel nap-nap után visszaélő közhivatalnokot elmozdítsa arról a díszes helyről, amelynek működésével csak tekintélyét ásta alá és megbízhatóságát tette kétségessé.

Biró Jenő azonban minden botránnyos intézkedése és minden kézzelfogható odanemvalósága ellenére is teljes biztonságban él és uralkodik a Debrecenre utalt hajléktalanok sorsa fölött és falrahányt borsó minden felzokogó panasz, minden súlyos érvekkel támogatott feljelentés ellene, — mert *Biró Jenő* tizenhárompróbas szabadkőműves páholytestvér, aki vigan fittyet hány a köztisztviselői pártatlanságnak éppen úgy, mint a fennálló rendeleteknek, melyek intézkedéseinek alapot adhatnának. *Biró Jenő* nem törődik senkivel és semmivel, éli világát gondtalanul és osztogatja a lakást azoknak, akiknek éppen ő akarja, korlátlanul. Semmi tulzás sincs abban a közmondásossá vált debreceni mondásban, hogy „csak az kap lakást Debrecenben, akinek *Biró Jenő* akar lakást adni”. Közel kell hozzá férközni, jöbön kell vele lenni, ha a siker reményében lakás után akar nézni.

Legutóbb dr. *Jóna Kálmán* ügyvéd adott be a főispánhoz fegyelmi feljelentést ellene.

Az eset a következő:

Dr. *Tóth Endre* kir. közjegyző két esztendővel ezelőtt menekült 6 tagu családjával együtt Erdélyből és azóta nincs irodahelyisége, azóta nincs megfelelő lakása. A többi vagonlakóval együtt 6 hónapig ette ő is a hontalan-ság keserű neyerét. 1921 március 23-án Debrecenbe neveztek ki kir. közjegyzőnek. Azóta családja nélküli szállodában lakik és vendéglőben étkezik s keresi, hajszolja az irodának és lakásnak szolgáló helyiséget Debrecenben. Természetes, hogy minden fáradozása sikertelen maradt. Sem lakást, sem irodának való helyiséget nem tudott magának szerezni, mert nem volt szerencséje közelebb férköznie *Biró Jenő*hez. Az utolsó órában mégis megcsillant előtte a reményesség halvány sugara, mert talált egy irodának való 2 szobás butorozott lakást a Piac-utca 2. szám alatt, melyet *Thomas G. Wells* bérelt addig a tulajdonostól, *Márkus Miksától*. Sietett igényét szabályszerűen bejelenteni a lakáshivatalban, s egészen bizonyosra vette, hogy a 2. butorozott szobát közjegyzői iroda és lakás céljaira ő fogja megkapni egyetlen versenytársa: *Mezei-Feldmann Miklós* Miksa ellenében. A tulajdonostól, *Márkus Miksától* meg is szerezte a nyilatkozatot, mely szerint az semmi kifogást nem emel az ellen, hogy dr. *Tóth Endre* is igényelhesse a lakást. A lakáshivatal előtt lezajlott tárgyaláson okmányainak és a törvény vonatkozó szakaszainak felsorakoztatása mellett ismételtén rámutatott arra, hogy közjegyzői kinevezése hatályát veszíti, ha működését kijelölt székhelyén három hónapon belül meg nem kezdi. Igazolta, hogy mindössze csak 18 napja van még hátra a három hónapból, s ha addig irodai felszereléseit és *Wertheim* szekrényét nem tudja idejében a pesti vagonokból lehozni, akkor kinevezése máris meghiusultnak tekinthető.

— A lakást *Mezei-Feldman Miksa* kapta meg.

— Nem használt az semmit, hogy dr. *Tóth Endre* már megelőzőleg többször rámutatott arra, hogy a lakásügyek miniszteri biztosa nagy súlyt helyez az ő lakáshoz való juttatására, mert *Biró Jenő*nek arra csak egyetlen szava volt:

— *Fütyölök a miniszteri biztosra!*

A lakást *Mezei-Feldmann* kapta meg azzal az indokolással, hogy „dr. *Tóth Endre* mint közjegyző butorozatlanul használtná iroda céljára a lakást, s ez a bérbizadó érdekeit sértené”.

Tudni kell, hogy a háztulajdonos sajátkezüleg aláírt nyilatkozata szerint dr. *Tóth Endre* kijelölése ellen neki nem volt kifogása, tudni kell, hogy *Mezei Miklós* másodmagával lakott feleségével együtt egy butorozott szobában s azért kérte a lakást, mert felesége lebabázását várja augusztusra.

És mindenek felett tudni kell, hogy Debrecenben még butorozott szobához sem jutnak a menekültek százai, akik vagonokban és barakokban kénytelenek meghuzni magukat. De *Biró Jenő* előtt, ugy látszik csak az volt a fontos, hogy *Mezei Miksa* ur a Hitelbank tisztviselője, akinek kényelmi szempontokból támogatott kívánságait neki feltétlenül teljesítenie kell.

Dr. *Tóth Endre* azért mégis kapott lakást Debrecenben, mert a lakásügyek országos kormánybiztosa kivételes hatalmát vette igénybe és egyenesen utasította *Biró Jenő*t, hogy azonnal szerezzen lakást és irodahelyiséget egy kir. közjegyzőnek, aki nagyfontosságú közéleti tevékenységet fejt ki és magyarságáért otthonából való elűzetést kellett kiállnia.

— Ezekből nemcsak az a kétségtelen tény állapítható meg fölös bizonyossággal, — mondja a följelentés, — hogy a határozat indokolásul *Biró Jenő* oly körülményeket hozott fel, amelyekről jól tudja, hogy valótlanok (a tulajdonos beleegyező nyilatkozata a kérvényhez volt csatolva, tehát „érdekeit” ő maga sem látta megsértve), hanem az is, hogy *Mezei Miklós*sal szemben *Biró Jenő* oly rendkívüli nagyfokú kedvezést, részrehajlást gyakorolt, mely a hivatali kötelesség szándékos és súlyos megsértését tárja elénk és a legélesebb megtorlást követeli önmagában is.

— De a hivatali hatalommal való visszaélésnek is megdöbbentően súlyos, leplezetlen, sőt egyenesen szemérmertlen példája ez az eset és általa egyszerűen hatalmas tápot nyer az a feltevés is, hogy a közönség köréből nem is sűrűn, hanem állandóan felhangzó az a gyanúsítás, hogy *Biró Jenő* hivatali hatalmát nem pártatlanul gyakorolja, ugy lehet: nincs kellő alap híján. Mert ha egy oly közhivatalnokról, aki ellen hosszú időn át meg nem számlálható keserves gyanúsító panasz hangzik el a társadalom minden rétegéből, csak egy esetben is azt lehet, sőt kell megállapítani, hogy hivatali hatalmával súlyosan és igen nagy mértékben visszaélt, joggal fel lehet tenni azt, hogy hivatali kötelességét más esetekben is, amikor módjában állott visszaéléseit többé-kevésbé alkalmas indokokkal leplezni is, — szintén megszegte...

Ennek a följelentésnek a sorsára igazán kíváncsi velünk együtt a város minden becsületes polgára és nem fogjuk elaltatni, vagy „eligazítani” hagyni soha többé!...

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök Igazságban : Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen.

Felszámol a jegybank

B cs, június 28. (MTL.) Tegnap újból megkezdtek a nemzeti államok konferenciáját az Osztrák-Magyar Bank kérdéséről. *De Monesme* elnöklő felszámoló tag közölte, hogy a jövételi bizottság jóváhagyta az ideiglenes egyezményt, amelyet az egyes nemzeti államok kötöttek abban a kérdésben, hogy átvesszik a bank aktívait és passzívait.

NAPI HIREK

Elfordult időkről

a közélet felzavarodott vízéről, átmeneti kor-szakról, fekete nemzetköziségről, betolakodott idegenről, nem létező rend és nyugalomról, meg a jó Isten tudja még mi mindenről nem beszélt vasárnap Baltazár Dezső, akit a vörösök sötét bőrönbe vetettek annak idején, az oldhok irtózatosságon megkínóztak, a fekete reakció pedig halditra keres ma is és egy állatkiállítás keretében igyekezett jól kiélezett mérgező nyilat a gyanútlan magyarok lelkébe betedőfködni. Hogy le ne csendesedjenek végre az általa felzaklatott kedélyek, el ne üljenek a kálvinista-üldözés vérvörös hullámai, meg ne értse egymást valahogy keresztyén és keresztyén magyar az országban, mert akkor ő nem tud tovább élni, nem tud tovább „dolgozni”. Nem tud nagy „elindulásokat” rendezni, mert patkány nem élhet meg a csatorna szennyvíze nélkül, Baltazár Dezső sem mozoghat éltető eleme, a közbotrány és egyenlenség nélkül... Nem rojta mulott, hogy a nagy zsánerű tévedő ezuttal valóban tévedett, mert legújabb pitykés öltözékéhez minden hallgatója ott látta lajbi-zsebben tartalékban hordott jelvényeit: az ótágu hébercsillagot meg a proletár vörösgombot, amíg parancsoltak a felkavart szeleknek és ismét csöndesség lőn a tengeren. Senkisémet dől be a „hazafiság” mártírjának...

— **Lapunk legközelebbi száma a közbejött Péter és Pál ünnep miatt, pénteken reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Főispáni installáció.** Miskolczi Lajos, Debrecen sz. kir. város főispánja tegnap reggel álmosdi birtokáról Debrecenbe érkezett és hivatalát a városházán nyomban elfoglalta. Csóka Samu h. polgármester gyöngékedése miatt nem lévén fenn, az új főispán dr. Vargha Elemér tb. főjegyzőt látogatta meg hivatalában. — Egyébként a főispán a Kormányzó előtt kihallgatáson jelenik meg, s ezért ma délután Budapestre utazik, s csak a hét végén tér haza. Beiktatása ünnepélyes formák között, a szomszédos törvényhatóságok küldötteinek, s az egyházi, állami és városi hatóságok fejeinek részvételével rendkívüli közgyűlésen fog megtörténni, előreláthatólag a jövő hónap 9-én, szombaton.

— **Ma. Szt. Péter Pál ünnepén** a róm. kath. templomban 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék, fél 10 órakor nagymise, utána szent beszéd. Délután 3 órakor litánia.

— **A gazdasági egyesület panaszja.** A tegnap délelőtti tanácsülésen tárgyalták, hogy a gazdasági egyesület panaszt tett a városi tanácsnál Papler és társai gazdák ellen, akik külön gulyában állítólag több marhát legeltettek, mint amennyit a városi tanács engedélyezett s így állategészségügyi kihágás is fenn foroghat. A tanács ezen feljelentésből kifolyólag vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat eredményeként a mátai biztos jelentette, hogy a legeltetés folytán kár nem érte a várost, mert annyival több a legeltetési díj, amennyivel több marha legel. Vásáry dr. tb. tanácsnok szólt a tárgyhöz, aki a mátai biztos e szűkszavú jelentését hibáztatta. Hosszu vita után a városi tanács úgy határozott, hogy figyelmeztetni fogja Papler Géza és Társai ohati bérlőket, hogy amennyiben hasonló eset a jövőben előfordulna, ugy nemcsak kihágási eljárást indítanak a város ellenük, de tőlük a legeltetési engedélyt is megvonják.

— **Egy debreceni fényképész sikere.** Budapest most nyílt meg az országos fényképészeti kiállítás s a legelőkelőbb fényképészeti műtermek e nemes versenyében is a legkellemesebb feltűnést keltette a debreceni Kozmann és Társa cég körülbelül 30 pompás képe, amelyekről József főherceg és a többi magas vendégek a legmelegebb elismeréssel nyilatkoztak. Kozmann mester művészi képeit az egész fővárosi sajtó szintén a legnagyobb méltánnyal fogadta.

— **Egyetemi értekezlet.** Dr. Csürös Ferenc közművelődésügyi tanácsnok a városi tanács tegnap délutáni ülésén bejelentette, hogy az egyetem tanácsa kedden délután ülést tart, melyen a városi Thaly Kálmán-féle ösztöndíj odaítélése felől döntenek. Erre az értekezletre meghívták a városi tanácsot is, mely a maga részéről dr. Vargha Elemér tb. főjegyzőt, dr. Csürös Ferenc és dr. Tóth Emil tanácsnokokat és Kondor Kálmán főszámvevőt küldte ki az értekezletre.

— **Angol püspök Budapesten.** Sir Willoughby Dickinson londoni protestáns püspök és a Népek Ligájának alelnöke vasárnap Budapestre érkezett, hogy a magyar protestáns egyház vezetőivel tanácskozással folytasson. A Deák-téri evangélikus templomban történt ünnepélyes fogadtatás alkalmával, — ahol az egyház üdvözlését Raffay püspök, a kormányt pedig Pekár államtitkár tolmácsolta — Willoughby kijelentette, hogy az angol és amerikai protestáns egyházak aggódó szeretettel figyelik a magyarországi, különösen az elszakított részek protestánsainak sorsát, befejezésül pedig továbbra is biztosította a magyar protestánsokat az angol és amerikai egyházak szimpátiájáról és támogatásáról.

— **Köszönet a hazafias oktatásért.** Maár Margit, a Dóczy-leánygimnázium tanárnője, a tüzértisztes iskolának most befejezett tanéve alatt, mint az „erkölcsi és hazafias oktatás” előadója működött, páratlan jótékony s a lelkekre gyümölcsöző hatással. Áldásos működéséért, mellyel hallgatóiban tisztultabb erkölcsi felfogásnak vetette meg alapját s mellyel minden igaz honleányunk tündöklő példát mutatott, Kratochwill Károly tábornok, körlet parancsnok a legfelsőbb szolgálat nevében legnagyobb elismerését és legmelegebb köszönetét fejezte ki, melyhez a hallgatók mélyszéges hála járul.

— **A löcsei cseh törvényszék felmentette** azt a husz korompái vagyári munkást, akik izgatással vádolva állottak előtte, mert az indoklás szerint a csehszlovákok egy nemzetet alkotván, szlovák ember cseh ellen nem követhet el izgatást. — **Élénk bizonyosság** adták a nemzeti összetartozás érzésének egy cseh csendőrök, akik puskatűzzel ültelgették a munkásokat, mint a tót munkások, akik véres fővel szoritották vissza őket.

— **Vulkánkitörés Sziciliában.** Messinában tegnap este a Stromboli-vulkán hatalmas robbanás után működni kezdett. A lakosság menekül a szigetről. A segítő csapatok már utban vannak a sziget felé.

— **A városi tisztviselők lakbérpótléka.** A tegnap délelőtti tanácsülésen szóba került, hogy a kormány a városi tisztviselők részére lakbérpótlék folyósításáról kormányrendeletben gondoskodott. A kormányrendelet szerint az összes állandósított városi tisztviselők augusztus 1-én lakbérpótlékban részesítendőek. A tanács a rendelet értelmében utasította a számvevőséget, hogy a lakbérpótlékok összegeiről sürgősen kimutatást készítsen és azt terjessze be a városi tanácsnak.

— **Az ohati gyermek-menedékház.** Mint ismeretes, tavaly óta Ohaton gyermek-menedékháza van a városnak. Most a tanács a menedékház költségeinek fedezésére ugyanolyan összeget szavazott meg, mint tavaly.

— **A dombostanyai építkezések.** A dombostanyai városi birtokon gazdasági és tanyai épületeket épített a város 278,125 — korona költségen. A városi tanács most utasította külön a mérnöki hivatalt, hogy az építkezésnél különösen ügyeljen fel és vizsgálja az épület anyagokat is.

— **A dunáninneni református püspökség** cseh megszállás alatt levő nyugati részének püspökévé a múlt hét pénteken avatták fel Balogh Elemért. A püspökavatáson elhangzott beszédek mindegyike a magyar hazához való tántoríthatatlan hűség burkolt, de a hallgatók szívében annál mélyebben élő kifejezése volt.

— **Posztószállítás** A gráci kereskedelmi és iparkamara külkereskedelmi osztálya egy ottani jónévu posztógyáros cég szállítási ajánlatát közli kamaránkkal s kéri azt az itteni érdekeltség tudomására hozni. A szállítási feltételek a debreceni kereskedelmi és iparkamáránál megtekinthetők.

— **Újabb tárgyalás orosz hadifoglyaink érdekében.** Az Oroszországban visszatartott magyar hadifoglyok szabadonbocsátása tárgyában Revalban megkezdett tárgyalásokat a magyar kormány meghatalmazottja, dr. Jungerth Mihály miniszteri tanácsos és Hanetski, az orosz szovjet kormány meghatalmazottja között a mai napon újra felvették, mégpedig Rigában. (M.T.I.)

— **A cseh agrár-pártnak** a munkácsi hatóság a statárium ellenére is engedélyezte, hogy gyűlést tartson a városháza előtti téren. A gyűlésen a terrortól és vesztegetéssel toborzottakon kívül megjelentek a magyar hazafias érzelmi ruthének is és köveket ragadva, szétverték az egész bérenc-társaságot.

— **A határmegállapító bizottság és a trianoni béke.** Bécsből jelentik: A békeszerződés értelmében annak a nemzetközi határszabályozó bizottságnak, amely az Ausztria és Magyarország közötti határ részletes megvonására hivatott, a békeszerződés érvénybelépésétől számított 14 napon belül össze kell ülnie. Erre vonatkozóan már minden előkészület megtett Párisban, ahol ezt a bizottságot megalakítják. Az enteate a bizottság tagjait azokat a tiszteteket küldi ki, akik annak idején az osztrák-jugoszláv határ megállapításánál szerepeltek.

Bécsi politikai körökben meglepetéssel fogadták azt a hírt, hogy Japán ratifikálta a békeszerződést. Arra számítottak, hogy Franciaország lesz a harmadik nagyhatalom, amely Anglia és Olaszország után a trianoni békeszerződést ratifikálja. Diplomáciai körökben úgy vélekednek, hogy a ratifikációs okmányok letételének időpontja Franciaország akaratától függ, mert Franciaországon áll hogy az ügyet gyorsítsa, vagy késleltesse. (M.T.I.)

— **Köröznek egy enyveskező péksegédet!** Tegnap délelőtti Fazekas Irma Baranyi-utca 4. szám alatti lakos feljelentést tett Bartha Károly péksegéd fia ellen, aki édesanyjától 2000 koronát csalt ki, hogy azt beváltja. Ugyancsak ez ellen a Bartha ellen tett feljelentést Herskovics Ábrahám Hatvan-utca 61. szám alatti gyümölcskereskedő, akinél lakott alberletben, hogy Bartha közel 8 ezer korona férfi és nő alsóruha és ágyneműekkel egy szép napon elillant. A rendőrség most Bartha Károlyt körözi.

— **Menekültek figelmébe!** Felhívjuk mindazon menekülteket, kik a Menekült Mezőgazdák Szövetkezete, kebelében a földművelés valamely ágazatával (mezőgazdaság, kertészet, szőlészet) foglalkozni óhajtanak, hogy a mai naptól kezdve 8—12 óráig a Menekültügyi kirendeltség (Simonffy-u. 1/c.) alatt működő bizottságnál előjegyzés végett igazolványuk felmutatása mellett jelentkezzenek.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Termelő és Ertekesítő Szövetkezetének közleményei:** Többen azzal a kérésrel fordultak hozzánk, hogy testük különös alakjára való tekintettel 3 m. 20 cm-nél nagyobb szövetet lássuk el. Ezen kívül vannak, kik hivatásuknál fogva többen egyforma színű szövetet használhatnak csupán. Felhívjuk mindazokat, kiknek ilyen kívánságaik vannak, hogy július 6-áig Kirendeltségünkönél (Pénzügyi palota) levelező lapon bejelenteni sziveskedjenek.

— **Dr. Bige Géza** ügyvédi irodáját Piac-utca 6. szám alá helyezte át.

— **Nyukosz közgyűlés.** Értesitem a főcsoport tagjait, hogy július 2-án, szombaton délután 4 órai kezdettel a városháza dísztermében közgyűlést tartunk a következő tárgysorozattal: 1. Lemondás folytán megüresedő elnöki szék betöltése. 2. Az országos nagyválasztmány gyűléséről beszámoló. 3. Kedvezmények felolvasása. 4. Esetleges indítványok, javaslatok. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára felkérjük a tagokat, minél nagyobb számban jelenjenek meg. **Elnökség.**

— **A kertészek rémei.** Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a kertészekben éjjelenként betörők garázdálkodnak. Legutóbb Gebei József vénkerti cipézmestertől ismeretlen tettesek 4 pár csiznát, 1 tál zsirt, 1 kiló parikát és egy rézmoszart emeltek el. Tegnap éjszaka pedig Godzsás Józsefné ujkerti lakostól többrendbeli ruhát loptak el. A rendőrség nyomozza a betörőket. Jó volna, ha a rendőrség a csendőrséggel karöltve állandó razziákat rendezne a kertészekben.

— **Menekült — a menekültekért.** A Salyator-barakokban sanyalódó menekültek felségélyezése céljából megindított akciónk igaz megértésre talált olvasóink táborában, mit legjobban az alábbi levél bizonyít, melyet ma hozott hozzánk a posta:

„Tisztelt Szerkesztő ur! Az ide csatolt összeget, 400 koronát kérem a debreceni barakokban elhelyezett szegény kiutasítottaknak átadni. Remélem, hogy példámot több debreceni lakó követni fogja és kiki tehetsége szerint, adakozni fog, hogy a szerencsétlen menekültek sorsán enyhítsünk. Igaz tisztelője: Egy Erdélyi.”

— A nemesszívü „Erdélyinek” ez uton küldjük meleg kézszerítésünket, a beküldött 400 koronát pedig gyűjtésünkhöz csatoljuk, mely azzal 2650 koronára növekedett. Reméljük, hogy őszinte sorai visszhangra találnak az emberszerető szívek mélyén.

— **Uj iparengedélyek.** A városi tanács a tegnapi nap folyamán a következőknek új iparengedélyt adott: Kiss Miklós sertéskereskedés 2000 korona, Hajdu Áron eszmadia ipar 1000 korona, Fischer Andor bőr, nyersbőr cserzőanyagok, nyers állati melléktermékek, ócska vas és rongy kereskedés 2000 korona, Stark Jenő cement gyártás 3000 korona, Kovács József kerékgyártó-
ipar 300 korona, Nagy Gusztáv esztergályos-
ipar 300 korona, Nagz Zoltán házasságközvetítő ügynökség 500 korona, Braun Márton vízvezeték-szerelő-
ipar 500 korona, Böhm Jónász rövid és rőfös-
divatru kereskedés 500 korona ipardíjak befizetése ellenében.

— **A Tisza-Duna csatorna.** A Tisza és a Duna között tervezett csatorna építésének ügye holtpontra jutott, mert a szakértői vélemény szerint a talajt alkotó laza homok miatt az építkezés *milliórdokba kerülne.* Ez pedig nincs arányban azokkal a forgalmi előnyökkel, amit a csatorna kiépítésétől várnak.

— **A kath. férfi liga** július 1-én, pénteken este 7 órakor énekpróbát tart, szombaton este fél 7 órakor a ligának átátossága lesz, melyen a konferencia beszédet *Huber Ferenc* therésianumi prefektus tartja. Vasárnap reggel 8 órakor közös szt. áldozásunk lesz. A liga tagjának egyik legfőbb erénye a pontosság. — A liga elnöksége.

— **Leltár az erdőszlakokról.** A városi tanács tegnapi ülésén a számvétség jelentése folytán dr. *Tatay Zoltán* tb. tanácsnok bejelentette, hogy az erdőhivatal jelentése szerint az állami erdőhivatal részére átadott erdőőri lakások-
és erdőszlakokról szóló leltárokat az erdőhivatal nem készítette el. A városi tanács utasította az erdőhivatalt, hogy a szóban forgó leltárokat sürgősen készíttesse el és azokat az állami erdőhivatalnak adja át.

— **Fényüzési adót fizetők figyelmébe!** A munkatorlódás elkerülése céljából a június hónapban beszédtett fényüzési adónak az állampénztárba leendő be-
szállítására nézve a debreceni m. kir. állampénztár a következő határnapokat állapította meg. Július 4-én a fényüzési vállalatoknak minősített összes kávéházak, cukrászdák, éttermek, tejszarnokok valamint a különleges fényüzési vállalatoknak minősített orfeumok és kabarék. Július 5-én A, B, C, D betűk, 6-án E, F, 7-én G, H, I, J, 8-án K, L, 9-én M, N, O, P, 11-én R, S, 12-én T, U, V, Z betűkkel kezdődő általános fényüzési cikkekkel foglalkozók fizethetik be, fényüzési adót Az elmaradottak szintén 12-én fizetnek, azonban maradásukat igazolni tartoznak. Felhívtnak az adózók, hogy a határnaphoz saját érdekükben szigoruan alkalmazkodjanak, mert egy rendbontó az egész sorrendet megzavarja és azon célt, hogy a hossz-
szas várakozásokat meggátoljuk, lehetlenné teszi. — Az, ki a záros határnap után szállítja adóját, a törvény 154. §-a szerint még 50 százalékos adóptléket tartozik fizetni. M. kir. állampénztár

— **Meglopott uriaszony.** Tegnap délelőtt *Rankay Gyuláné* bankár neje feljelentést tett a rendőrségen, hogy a délelőtti folyamán retiküljét a benne levő 2000 korona készpénzével és több fontos irománnyal ismeretlen tettesek a Piacon ellopták. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **A megvert cigánylegény.** Illés József tiszaszentimrei muzsikusi cigány a napokban lakodalomba volt muzsikálni a közeli szomszéd faluban. Másnap a lakadalom után gyalogosan igyekezett haza felé. Utközben egy szekérrel találkozott, melynek kocsisa felvette, de alig kocsikáztak el 100 lépésre, a kocsisa a cigánylegényt minden előzmény és igaz ok nélkül egy tüzoltó baltával fejbe vágta. Illés József cigánylegényt súlyos sérüléseivel beszállították a debreceni közpórházba.

— **A női felső kereskedelmi iskolába** beiratkozni július 1-7 napjain d. e. 9-12 és d. u. 3-5 óráig lehet Egyház-tér 2. sz. a. Az iskolával internátus is kapcsolatos.

— **Az EME taggyűlése.** Az EME V. kerületi csoportja 30-an délután fél 7 órakor a kath. gimnázium tornatermében gyűlést tart. A gyűlésen dr. *Iványi Béla* egyetemi tanár fog elnökölni, *Hardt Gusztávné* pedig a nők megszervezéséről tart előadást. Ugyanakkor kerül eldöntésre a kerületi csoport elnöksége betöltésének kérdése is. A tagok nagy része dr. *Ember Ernő* mellett csoportosul az elnökválasztásnál. A gyűlés aktuális társadalmi problémák fejtegetése folytán igen érdekes lefolyásnak ígérkezik.

— **Eladta a más üzletét.** *Tőke Lajos* és felesége budapesti lakosoknak *Nagy Pál* debreceni kereskedő egy József-körúti üzletet 41,500 koronáért eladott. Mikor azonban *Tőkéké* a lakáshivatalban megtették az üzlet elfoglalásához szükséges lépéseket, kiderült, hogy furfangos csalásnak estek áldozatul, mert az eladott üzlet nem a *Nagy Pál* tulajdona volt. *Tőkéké*, akiknek kára a költségek hozzászámításával 43,300 korona, erre följelentést tettek a budapesti rendőrségnél, amely áttette az ügyet a debreceni rendőrséghez, tekintettel arra, hogy *Nagy Pál* debreceni lakos. A debreceni rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a más üzletével kereskedő *Nagy meg*szökött. Ismerősei előtt több ízben hangoztatta, hogy Amerikába készül és valószínűleg oda is ment. A rendőrség elrendelte a körözését.

— **Az államadóssági címletek nosztrifikálása.** A háboru előtti kibocsájtású magyar államadóssági címletek jegyzékbe foglalására és megjelölésére megállapított határidő 1921 június 30-án lejár. A kifizűtött határidőt a pénzügyminiszter rendeletileg 1921 augusztus 31-ig meghosszabbította, azzal, hogy ezt a határidőt már nem fogja meghosszabbítani.

— **Szélhámos zsidó.** Tegnap délben *Berzékly Józsefné* Rásó Gyula utca 14. szám alatti lakó asszony feljelentést tett a rendőrségen *Rosenfeld Károly*, volt debreceni lakos ellen, akinek még a mult év folyamán 2000 koronát adott át korpa vásárlás céljából. Azóta sok idő telt el, de se pénz, se korpa, se zsidó. Most a rendőrség körözi a szélhámos zsidó legényt.

— **A beírások a helybeli fú felső kereskedelmi iskolában** a jövő iskolai évre július 1, 2, 4, 5. napjain, mindenkor d. e. 10-12 óra között eszközölhetők az igazgatói irodában. Az első évfolyamba iratkozók a jelentkezéskor iskolai bizonyítványukat és állami születési anyakönyvi kivonatot tartoznak bemutatni. A felvételi vizsgálat augusztus 29-én lesz, magyar helyesírásból, számtanból és magyar szépirásból. — Tanulókat csak korlátolt számban veszünk fel. Akik tanulókat ellátásba akarnak venni, szíveskedjenek az igazgatóság-nál jelentkezni. Az igazgatóság.

— **Simonffy u. 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.**

Ch. Perczel Carola ballet növendékeinek vizsgálódása vasárnap július 3-án délelőtt fél 11 órakor lesz megtartva. E nagyszabású előadásra, melyen a növendékek 26 klasszikus táncot mutatnak be, jegyek már válthatók az Urániában délelőtt 10-12-ig.

— **Szövegetek,** polgári és egyensapka-k különböző katonai felszerelési cikkek július 15-ig minden elfogadható árban kaphatók *Koros Sándor* üzletében. Piac-u. 69.

Görögország az orosz szovjet ellen

Páris, június 28. (Bud. Tud.) Athéni táviratok szerint Görögország Szovjetországnak háborút üzent. A hadüzenet oka az, hogy a szmirnai fronton orosz csapatok és munició jelenlétét állapították meg.

Emelik a táviró- és telefon-díjakat

Budapest, június 28. (MTL.) A kereskedelmiügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében július 1-től kezdve a belföldi táviró és távbeszélő díjszabásban a kölföldi változások lépnek életbe: A belföldi forgalomban 1 szó díja 1 korona. A hírlap-táviratok az eddigi 50% helyett 75% díjkezelvényben részesülnek. A távbeszélő beszélgetésért fizetendő díj 50 kilométerig 6 korona, 200 kilométerig 12 korona, 200 kilométeren felül 20 korona. Sürgős magánbeszélgetésekért a díjak háromszorosa jár.

A német államforma

Berlin, június 28. A birodalmi gyűlés két nagy pártja az államforma kérdésében a nép döntését követeli. Ez esetben szavazásra kerül a sor, hogy Németország monarchia, vagy pedig köztársaság legyen.

Rose nyelviskola

Nagyerdőn.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közlömenyel

Szerdán délután mérsékelt helyárrakkal *Lotty ezredesei*, este pedig *Bánhidý József* és *Szendró Gyula* bucsufelléptével *Sylvio kapitány* kerül színre.

Csütörtökön *Kardoss Géza* és *Székely Zizi* utolsó felléptével a *Heidelbergi diákélet* kerül színre.

Szerencse ura (Monte Carlot történet) bűnügy öt felvonásban, a főszerepekben a wien burgszínház tagjai ma utoljára az Apollóban.

Tetemre hívás csütörtökön az Apolló legújabb szenzációja.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde jun. 28. (MTL.) Berlin 800, Holland 196,75 Newyork 591, London 2521, Páris 4766, Milánó 2990, Prága 812—, **Budapest 225**, Zágráb 400, Bukarest 915, Varsó 37, Bécs 110 — Osztrák lebelyeg 88.

Bécsi valuta jun. 28. (MTL.) Márka 968 Lei 1071, Lira 3560, Francia Frank 5700, Svájci Frank 11980, Dollár 706—, Rubel 830, Sokol 965. Angol font 2660, Dinár 1850, Lengyel márka 37, magyar korona 275.

Kifizetések: Zágráb 471, Berlin 965, Prága 968, Budapest 275, Olasz 3512, Svájci 120—, Newyork 713, Varsó 38 $\frac{1}{2}$, Páris 5712, Amsterdam 23525, Bukarest 1080, London 25,60 Söfia 700.

Budapesti zárlat jun. 28. (MTL.) Magyar hitel 1570 Osztrák hitel 600, Angol-Magyar bank 702, Leszámit. bank 700, Magyar-Olasz bank 300, Jelz. hitelbank 275, Keresk. bank 6150, Pesti hazai első 19700, Borsodmiskolci 2500.

Valuták. Napoleon 845—, Angol font 975—, Dollár 247—257, Francia frank 2050—, Márka 365—, Lira —1240, Osztrák kor. 38 $\frac{1}{2}$, Rubel 60—52, Lei 395—, Sokol 365—, Svájci frank 250—, Korona dinár 655—675, Frank dinár 655—675, Lengyel márka 17—19.

Terménytőzsde. Tengeri 825—70, cirokmag 450 ab állomás, fehér bab 600 ab állomás, új őszi árpa 510 ab állomás.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Nyílttér.*

Barátaimat, ismerőseimet és jóakaróimat, régi vendégeimet értesítem, hogy a Hungária kávéház főpincérei állásától megváltam.

Eddig tanúsított jóindulatukért köszönetet mondok és kérem, hogy e jóindulatukat továbbra is tartsák fenn irányomban és társam **DÉZSI LÁSZLÓ** ur irányában is, akivel együtt a Gambrius éttermet és vendéglőt átvetttem. Igyekezni fogunk e jóindulatot és pártfogást a legteljesebb igyekezettel meghálálni. Debreczen, 1921 június 28.

Tisztelettel

KÖSTNER JÓZSEF
a Hungária kávéház és a
Kereskedelmi Csarnok
éveken át volt főpincére.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLLÉS KÖSA
Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek **PIAC-U. 63. SZ.**

DOLLÁR

SZOKOL, LEI stb.

RANKAI, DEGENFELD-TER 6.

(Kenyérpiac) Telefon 209.

Követeljemindenütt

GERŐ CZÉG CZÍPÓ-GAF készítményeit védjeggyel

Ha nem kapna kereskedőnél, úgy forduljon közvetlenül

Gerő Adolf Fia cég-Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Cipőüzem: Budapest, I. Beresényi-u. 10. Nagybani osztály: Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Mindenféle

írasmunkák lemásolása! Sokszorosítása irógépen!

Magánleveleket, szindarabokat, iskolai jegyzeteket lemásol izlésesen irógépen néhány példányban a NAGY LAJOS gépiró, másoló és könyvnyomdai sokszorosító vállalat.

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Csapó-utcai rész — Villanyos forgalom
Hivatalos órák: reggeltől — estig állandóan egész nap!

BARTFA gyógyfürdő megnyílt!

Híres forrása ismét könnyen elérhetők, elsőrendű ellátás, — teljes pensio 40K-tól feljebb. Kasino. Tekintettel a nagy érdeklődésre, szobarendelés táviratilag ajánlatos. Visum, pénztalást vonatkozólag felvilágosítással szolgál. Menetjegyiroda fűrdőosztálya Budapest V., Vigadó-ter 1. — Kérjen prospektust!

Üzletszerző

fix fizetés és jutalék mellett felvételük lapunk kiadóhivatalában. Csakis gyakorlat egyének jelentkezzenek. —

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyterjedelmű és aktuális mű 0-0

Irtta: ifj. Wessprémy Kálmán

Ára 24 korona.

Vidékre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt.

Apró hirdetések.

Szoportatós

dadát keresek azonnali belépésre jelentkezhetni a délelőtti órákban Tóthné-nél Kigyó-utca 24 szám.

Forgács István

művésztanár
Bádogos-u.

Faraktári

teendőben járatos rakártnokot keres azonnali belépésre Stark Márton faraktára Kishegyesi-ut 1.

Irodai munkát

vállalok délután 3-tól 6-8-ig. Megkeresések a kiadóba adandók „Leszerelt hadnagy” jelígre

Molykár ellen

szőrme és téli ruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KÖVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Jókarban lévő

békébeli minőségű keveset használt szakett öltöny jutyányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban

Bélyeggyűjty és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Német nyelvet

tanít magánháznál órát ad kezdőknek is, a legjobb és legkönnyebb módszer szerint Délutáni correptálás. Siposs, Rakovszky-u. 13.

Rizkancsok

felvételnek fix fizetés-sel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Eladó

7 hold föld a város alatt terméssel együtt. Ertekezhetni Vár-u. 8. Ugyanott egy könnyű sárga és egy lovas féderes kocsis és egy igás taliga van eladó.

Butorozott

szobát keresek lehetőleg teljes ellátással. Közel valamelyik villamos megállóhoz. Megkereséseket „Garzon” jelígre kérek.

Ebéd kosztot

keres gyermektelen házaspár. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Eladó

a város alatt egy szobás kis ház. Ertekezhetni Gazdak Bankja, Kossuth-u. 17

Butorozott szoba

kiadó. Címet megmondja a kiadó.

Kosztot

és lakást keres garzon ur ember, gyermektelen házaspárnál vagy magános urnónél. Megkereséseket a kiadóba kérek „Csendes Otthon” jelígre.

Debrecze i Gazdak

Bankja Részvénytársaság Kossuth-utca 17. Kölesőnőket folyósít házakra, — földre és értékpapírokra Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Ertekezhetni és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és érbe ad (safé deposite) pánccelrekeszeket. Takarékpénztár és bankügylet minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Butorozott

szobát keresek lehetőleg a Piac-utcahoz közel. — Megkereséseket a kiadóba kérek

Koros Sándor

Vérti-szobá birtokos Piac-u. 99.
Baját készítesse elegáns far. öltönyök kaphatók.

Makulatura öt kilós tételekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

Szénagyűjtőt, szállóuzót és borsajtót

legjobb minőségben és előnyös áron szállít, vas- és fémöntvényt készít, mindenféle szakbavágó javítást vállal a

DEBRECENI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Kálicsappan és mindenféle fertőtlenítő szerek

„Radikál” patkányirtó szerstb.

Telefon 14-80.

legolcsóbban szerezhető be

Telefon 14-80

Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-vállalat Részvénytársaság könyvnyomdája.

TELEFON 3-48 Debrecen Piac-u. 59. TELEFON 3-48.

KÉSZIT:

minden a sokszorosító szakba vágó munkát u. m.: rovatos ivatek, folyóiratokat, kereskedelmi és más egyéb nyomtatványokat. Esküvői és eljegyzési értesítéseket, névjegyeket, gyászlapokat.

:: Költségvetéssel készséggel szolgál. ::

CSURKA „KEGYELET”

Elsőrendű felszerelés.

Temetkezési Vállalat

DUS, NAGY VÁLÁSZTÉR.

Debrecen Kossuth-u. 8. (Kölcseőnségélyző épület)

Bármilyen temetéseket vidéken is legolcsóbb napi áron a legfigyelmesebb kiszolgálás és személyes felügyelet mellett végez

Jelentkezés hatósági lisztellátásra

A jövő ellátási esztendőben a városi hatóság útján lisztellátásban a családfővel egy háztartásban élő jogosult család tagokkal együtt csak a következők részesülnek:

1. Segéd nélkül dolgozó kisiparosok.

2. A nem önálló iparosok, akik tehát valamely nem önálló iparosnál, esetleg kereskedőnél ipari munkásként, vagy pedig valamely ipari üzemben mint segédszemély, munkás, szakmunkás vagy napszámos van alkalmazásban és nem tisztviselő.

3. A teljesen keresetképtelen és egyúttal olyan vagyontalan egyének, akik közsegélyre szorulnak, abban az esetben is, ha közsegélyt tényleg nem kapnak. Ide tartoznak: a hadirokkantok, hadiözvegyek és hadiárvák is.

Nem jogosultak lisztellátásra ezek közül azok, akik munkaadójuktól természetbeni ellátást élveznek, vagy pedig termelők.

A városi lisztiroda a múlt évi lisztkönyvek jegyzéke alapján idézés útján mindazokat jelentkezésre hívta fel, akiknek kilátásuk lehet arra, hogy a fentiek szerint ez évben is lisztellátásban fognak részesülni:

Folyó évi július hó 15-ig a lisztellátásba leendő felvétel végett annál a lisztirodánál, amelytől lisztkönyveiket eddig is kapták, azoknak is jelentkezni kell, akik idézést nem kaptak, de a fentiek szerint arra jogosultak.

A jelentkezés alkalmával a jelentkező vigye magával az idézést, — ha kapott — továbbá pontosan kitöltve a jelentkezési lapot, melyet a Csapó-u. 15. szám alatti lisztirodában darabonként 2 koronáért lehet beszerezni, rendőri bejelentési lapját, munkakönyvét, igazolványait, okmányait, amelyekről meg lehet állapítani, hogy a fentiek szerint lisztellátásra jogosult.

A segéd nélkül dolgozó kisiparosok az illető szakosztály igazolványát mutassák be arról, hogy segédet nem tartanak.

Aki az előirt határidőn belül nem jelentkezik, azt olyannak kell tekinteni, mint aki hatósági lisztellátásra számíthatnak, külön levélben hívtuk fel jelentkezésre. Azok a jöléti intézmények, amelyek ilyen felhívást nem kaptak volna, intézetük felvétele végett haladéktalanul jelentkezzenek a városi lisztirodánál (Csapó utca 15.)

Azon ipari üzemeknél alkalmazott ipari munkások, akik eddig is testületi lisztkönyv kezelés útján voltak lisztellátásban, felvételük végett ne a lisztirodában, hanem üzemük vezetőségénél jelentkezzenek.

Aki hamis adatokat jelent be, vagy magát kétszeres ellátásba véteti fel, a f. évi 4675. M. E. számú rendelet értelmében büntetettik.

Debrecen, 1921. június 28.

Közélelmezési ügyosztály.

Asztalos mesterek figyelmébe!!!

Akinek kész butora van az forduljon

SZABÓ ISTVÁN

beraktározási vállalatához. (Megnyitja a hét folyamán.) Elfogad kész butorokat, konyhaberendezéseket beraktározásra illetve eladásra csekély díjtélem mellett.

Felvilágosításal bármikor készséggel szolgál: SZABÓ ISTVÁN, Csapó-u. 27.